

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-02-
INr. (12.21Mr)-
Nr.**DĖL VYRIAUSYBĖS 2018 M. LAPKRIČIO 28 D. NUTARIMO NR. 1177 PAKEITIMO**

Lietuvos Respublikos finansų ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimo Nr. 1177 „Dėl Atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigose, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

Projektas parengtas vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Šešėlinės ekonomikos mažinimo koordinavimo komisijos 2021 m. spalio 14 d. pasitarime priimtą sprendimą stiprinti duomenų analitikos pajėgumus valstybės institucijose ir papildyti Atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigose, sąrašą (toliau – Sąrašas) ekonomisto analitiko profesija.

Projekto tikslas – papildyti Sąrašą ir įtraukti į jį ekonomisto analitiko profesiją (kodas – 263112).

I.Sprendžiama problema	<p>Ekonomisto analitiko kompetencijos reikalingos tose veiklos srityse, kuriose naudojami dideli duomenų kiekiai ir kuriuose reikia taikyti dirbtinio intelekto bei šiuolaikinius duomenų analizės metodus siekiant efektyviai vykdyti institucijai pavestas funkcijas. Šios profesijos specialistų viešajame sektoriuje yra labai nedaug (ekonominių duomenų analizę vykdo Lietuvos Respublikos statistikos departamentas ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba), o didžiausia jų dalis dirba Valstybinėje mokesčių inspekcijoje prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM).</p> <p>VMI prie FM, stiprindama analitines kompetencijas, skirtas geresniam mokestinių rizikų nustatymui ir elgsenos tipizacijai, vykdydama projektą „Analizės, modeliavimo ir rizikos valdymo kompetencijų centro (i.MAMC) įkūrimas“, įsteigė Analitinių kompetencijų centrą (toliau – Centras). Centro ekonomistai analitikai kuria analitinius modelius mokestinėms rizikoms vertinti, taip pat šešėlinės ekonomikos valdymo priemones, jas naudoja sprendžiant sudėtingus PVM atotrūkio mažinimo uždavinius. Centro darbuotojų sukurtų modelių rezultatais naudojasi ne tik VMI prie FM, bet ir kitos valstybės institucijos, pavyzdžiui, Lietuvos bankas, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba ir kt. Sparčiai vystantis techninei pažangai ir visuotinei skaitmenizacijai, Centro darbuotojai, gebantys taikyti šiuolaikinius duomenų analitikos ir dirbtinio intelekto metodus, tapo labai paklausūs darbo rinkoje. Todėl VMI prie FM susiduria su didele privataus sektoriaus konkurencija, ieškodama naujų darbuotojų ir stengdamasi išlaikyti</p>
------------------------	---

SyncConvContent5477508908662732135.tmp

	<p>esamus darbuotojus. Pagal šiuo metu galiojančius darbo santykius viešajame sektoriuje reguliuojančius teisės aktus VMI prie FM negali šiems darbuotojams pasiūlyti konkurencingo darbo užmokesčio. Centro darbuotojų darbo užmokestis priklauso nuo jų turimos patirties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iki 2 metų dirbančių darbuotojų atlyginimo vidurkis – 878 eurai neto; - virš 2 metų dirbančių darbuotojų atlyginimo vidurkis – 1 260 eurų neto. <p>Pažymėtina, kad dėl tokio mažo pradinio darbo užmokesčio konkursuose dažniausiai dalyvauja tik studentai arba universitetų absolventai, neturintys reikalingos patirties. Reikalingus specialistus rengia Vilniaus universitetas ir Kauno technologijos universitetas (studijų kryptys: Vilniaus universitete – Duomenų mokslas, Finansų ir draudimo matematika, Ekonomikos analizė, Finansai ir bankininkystė, Kauno technologijos universitete – Didžiųjų verslo duomenų analitika, Taikomoji matematika, Dirbtinio intelekto informatika, Ekonomika, Finansai), tačiau vien akademinio išsilavinimo darbuotojams neužtenka – būtinos veiklos ir duomenų šaltinių žinios (ne tik VMI prie FM turimų duomenų, bet ir Lietuvos mastu) bei praktinio darbo patirtis. Specialistas šių žinių įgyja mokymdamasis vidiniuose mokymuose (kuriuos veda Centro specialistai) ir išoriniuose mokymuose (kai įsigyjamos mokymo paslaugos). Savarankiškai galinčio dirbti specialisto parengimas Centre užtrunka 6–12 mėnesių.</p> <p>Didelė problema yra tai, kad Centre parengto specialisto vertė iš karto išauga ir privataus sektoriaus įmonės (jau žinančios Centro darbuotojų kvalifikaciją) netrukus pateikia jiems pasiūlymus, su kuriais viešasis sektorius negali konkuruoti. Pažymėtina, kad iš 5 darbuotojų, įdarbintų 2019-2021 metais, tokiu būdu išėjo 3 darbuotojai, o nuo Centro veiklos pradžios prarasta 10 specialistų.</p> <p>Patyrusiems Centro darbuotojams (ekspertams) 2020 metais privataus sektoriaus darbdaviai siūlė atlyginimus nuo 2 500 iki 3 000 eurų neto (t. y. 2–3 kartus daugiau nei vidutiniškai uždirba daugiau nei 2 metų patirtį turintis Centro darbuotojas). Tokius darbuotojus Centras gali išlaikyti tik keldamas darbo užmokestį, skirdamas premijų ir pažadėdamas spręsti situaciją ateityje.</p> <p>Per paskutinius trejus metus VMI prie FM rengė 3 konkursus, prieš tai buvo išbandyti ir kiti būdai pritraukiant darbuotojus (skelbimai universitetuose, studentų platformose, pirкта įdarbinimo paslauga):</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2019 m. lapkritis-gruodis: atsirinkti du darbuotojai, vienas iš jų dirba iki šiol, kitas išėjo 2020 m. pavasarį; • 2020 m. rugsėjis-lapkritis: atsirinkti du darbuotojai, viena darbuotoja dirba iki šiol, kitas išėjo 2021 m. pavasarį. • 2021 m. gegužė – birželis: atrinktas 1 darbuotojas, bet jis išėjo dirbti į privataus sektoriaus įmonę.
II. Siūlomos priemonės	<p>Siekiant stiprinti duomenų analitikos pajėgumus Centre ir kitose valstybės institucijose, taip pat bandant pritraukti ekonomistų analitikų į valstybės institucijas, Projektu siūloma papildyti Sąrašą ekonomisto analitiko profesija. Taip būtų sudarytos galimybės šios profesijos darbuotojams pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą didinti iki 100 procentų.</p>

III. Priemonių kaštai	Siekiant tinkamai konkuruoti su privačiu sektoriumi, ekonomistams analitikams reikia užtikrinti minimalų bent 2 100 eurų neto (3 471 eurą bruto) atlyginimą (nurodyta suma nustatyta, įvertinus privataus sektoriaus siūlomą darbo užmokestį analogiškos kompetencijos specialistams ir konkrečiai, darbo užmokestį siūlytą Centro darbuotojams, siekiant juos įdarbinti privačiame sektoriuje (pasiūlymai siekė nuo 2000 EUR iki 3500 EUR neto). VMI prie FM pateiktais duomenimis, 2022 metais Centro darbuotojų darbo užmokesčiui reikės skirti 292 000 eurų. Be to, tikėtina, kad dėl intensyvaus skaitmenizavimo tokių specialistų kaina darbo rinkoje augs, tad reikėtų numatyti bent 15 procentų darbo užmokesčio augimą kiekvienais metais.
IV. Nauda visuomenei	Sparčiai augant visuomenės skaitmenizacijai, didėja ir duomenų, prieinamų analitikams (didieji duomenys, duomenų ežerai ir pan.), apimtys ir šių duomenų analizės poreikis. Visa tai skatina analitikų paklausą ir, nesiėmus skubių priemonių ekonomistams analitikams išlaikyti viešajame sektoriuje, artimiausioje ateityje viešasis sektorius gali likti be reikalingų specialistų, o tai lems atsilikimą nuo privataus sektoriaus teikiant šiuolaikiškas paslaugas ir organizuojant veiklą.

Projektas buvo teiktas išvadoms gauti Vidaus reikalų ministerijai, Teisingumo ministerijai, Aplinkos ministerijai, Energetikos ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Kultūros ministerijai, Užsienio reikalų ministerijai ir Krašto apsaugos ministerijai. Pastabų Projektui ministerijos neturėjo, o į gautus pastebėjimus dėl Projekto parengimo priežasčių bei reikalingų kaštų pagrindimo papildymo atsižvelgta.

Projektas neprieštaruoja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai. Projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai. Priėmus Projekte siūlomus pakeitimus, priimti naujų teisės aktų ar keisti esamų nereikės. Neigiamų pasekmių priėmus Projekte siūlomus pakeitimus nenumatoma.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikis nevertintas.

Projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai.

Projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje.

Projektą parengė Finansų ministerijos Personalo valdymo skyriaus (vedėjas Livijus Čižikas, tel. 239 0219, el. p. livijus.cizikas@finmin.lt) patarėja Arūnė Šerepkaitė, tel. 239 0121, el. p. arune.serepkaite@finmin.lt.

PRIDEDAMA. Projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė